

**CONSELL COMARCAL
DEL BERGUEDÀ**

II Pla Comarcal d'Igualtat del Berguedà

**PLA D'ACCIÓ
2015-2016**

Consell Comarcal del Berguedà

Document elaborat per:

Niu de Projectes
www.niudeprojectes.com

Abril 2015

1. PRESENTACIÓ

El **Consell comarcal del Berguedà**, va desenvolupar durant els anys 2010-2013 el Primer pla d'igualtat d'abast comarcal. Durant aquets període ha desenvolupat diferents accions de millora de la situació de dones i homes en diferents àmbits de participació social, econòmica, cultural...

A finals de 2014¹ es va presentar el document d'avaluació sobre l'actuació desenvolupada durant els anys de vigència del primer Pla Comarcal d'Igualtat. Aquesta avaluació tenia per objectiu conèixer el grau d'eficàcia de les diferents mesures i objectius plantejats, així com actualitzar les dades i indicadors sociodemogràfics i d'altres àmbits que poguessin aportar informació rellevant per a l'elaboració del II Pla comarcal d'igualtat.

Fruit d'aquest procés presentem a continuació el **Pla d'Acció per al foment de la igualtat de gènere a la comarca pels anys 2015-2016**.

Aquest Pla pretén fer un pas endavant en la **implementació de la transversalitat de la perspectiva de gènere**. Es per això que aquest Pla defineix i desenvolupa la metodologia que cal adoptar perquè aquesta transversalitat sigui present en tota l'acció política del Consell Comarcal i dels ajuntaments de la comarca i estableix els mecanismes necessaris per compartir i traslladar aquesta transversalitat a tots els departaments tant en l'àmbit polític com en el tècnic, en tots els àmbits d'intervenció. Per això, reforça la posada en marxa de mesures per assolir-la i alhora continua apostant per les mesures d'acció positiva.

Amb aquest nou pla també es vol **proporcionar orientacions en les polítiques locals per combatre amb èxit la discriminació per raó de gènere, d'orientació sexual i d'identitat de gènere, incorporant la perspectiva LGTBI** i treballar contra l'homofòbia a la comarca.

Aquest Pla d'Acció Anual inclou entre les seves actuacions, elements adreçats cap a la sensibilització, la reflexió, la formació, la recerca i l'acció transformadora.

Els eixos estratègics d'intervenció del Pla d'Acció són:

- Eix 1. Compromís Comarcal amb la igualtat**
- Eix 2. Recursos per combatre i prevenir les violències masclistes**
- Eix 3. Drets, Coeducació i Qualitat de Vida**
- Eix 4. Reformulació dels temps i dels treballs**
- Eix 5. Reconeixement del lideratge i Participació de les dones**

¹ Document Avaluació del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere – Consell Comarcal del Berguedà, novembre 2014

2.- MARC NORMATIU

A mida que les desigualtats i discriminacions per raó de gènere han pogut ser denunciades, explicades, demostrades i reconegudes socialment, s'ha donat un progressiu desenvolupament d'accions legals i polítiques per intentar pal·liar-les i corregir-les.

Les polítiques per la igualtat dels homes i dones, han estat desenvolupades per tal de corregir o compensar les situacions de desigualtat i de discriminació i poder avançar més enllà de l'estricta reconeixement formal. Aquestes polítiques han anat evolucionant des d'accions merament testimonials dins alguns òrgans de representació internacional sense cap capacitat d'intervenció, fins a programes molt específics, orientats a resoldre problemàtiques molt concretes, dotats d'un volum de recursos important i amb una gran capacitat d'intervenció.

En un primer moment, les polítiques s'orientaven a eliminar tota discriminació manifesta en l'ordenament jurídic i normatiu de les nostres societats. Això ha anat passant durant períodes de temps més o menys llargs segons els països, però en general ha durat des dels anys 70's fins als 90's, tot i que el procés es continua sempre ampliant a nous dominis de les nostres regulacions legislatives.

Des de la segona meitat dels 80's fins als finals dels 90's. L'enfocament prioritari ha estat la necessitat d'endegar polítiques d'igualtat d'acció positiva per a les dones, intervenint focalitzadament sobre els àmbits i pràctiques que s'evidenciaven com a discriminatoris.

A finals dels anys 90, s'ha imposat l'adopció d'un enfocament integrador i transversal que afecti a tots els àmbits d'intervenció i a tots els nivells, anomenat mainstreaming o transversalitat de gènere o també enfocament integrat de gènere. Aquesta estratègia ha entrat en vigor des de la segona meitat dels anys 90's, propiciada a partir de la Conferència Internacional de Dones a Beijing.

De fet però, moltes polítiques vigents mantenen un **enfocament dual** que plantegen la política de l'acció positiva de manera complementària a l'enfocament integrat de gènere.

Fins el moment actual, els principals resultats aconseguits amb les polítiques d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones promogudes han estat bàsicament :

- la prohibició explícita en l'ordenament jurídic de tota discriminació directa contra les dones en l'àmbit laboral
- la millora de la situació en general de les dones respecte a com estaven abans de la implementació de les mateixes, en els diferents àmbits d'intervenció.
- l'anàlisi i millor comprensió de quins són els fonaments sobre els que es basen les situacions de desigualtat entre homes i dones
- el major coneixement i sensibilització dels diferents agents socials i la ciutadania en general sobre la necessitat de fomentar i respectar la igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes.
- la identificació com a delictes penals de les discriminacions i els abusos de poder contra les dones en diferents àmbits a través del codi penal, en l'àmbit laboral,...

- la nova lleu de drets de les persones gais, lesbianes, transsexuals i per l'eradicació de l'homofòbia, lesbofòbia i transfòbia.

Tot i aquests resultats, encara queda un llarg camí per recórrer fins a assolir de facto que les dones puguin optar plenament, i sense factors de discriminacions indirectes, a les mateixes oportunitats de desenvolupament personal i professional que els homes.

Bàsicament, els diferents òrgans de govern amb competències en igualtat d'oportunitats intervenen formulant plans d'actuació per assolir els objectius d'un major equilibri social home – dona en diversos àmbits com el social, el polític, l'econòmic, etc... on es posen de manifest les situacions de discriminació.

Així, tan des de la pròpia Comissió Europea o els diferents Estats membres, com des dels governs regionals, provincials o locals, es desenvolupen plans polítics d'actuació, per una vigència determinada de 3 o 4 anys per regla general, en els quals s'expressen les prioritats polítiques que condicionaran la dedicació de recursos i les programacions d'intervenció en el període en qüestió, destinats a promoure una major igualtat d'oportunitats entre les dones i el homes.

2.1. Primeres accions en les esferes internacionals

Des de la segona meitat del segle XX, les societats occidentals han anat desenvolupant diverses polítiques institucionals orientades a promoure la igualtat d'oportunitats entre homes i dones com a part integrals dels principis dels drets humans.

Tot i que inicialment, el més habitual va ser que els objectius d'igualtat d'oportunitats s'incorporessin dins la carta d'objectius d'organismes ja creats amb objectius propers o similars, les polítiques d'igualtat no es van començar a desenvolupar fins al moment en que es generen mecanismes per defensar i promoure la igualtat. La creació d'uns estaments i unes institucions dotades d'orientacions i recursos específics per a aquesta finalitat ha pogut generar accions orientades per la igualtat de gènere.

Així, es situa l'origen del desenvolupament de les polítiques d'igualtat de les Nacions Unides, a través de dos tipus d'actuacions:

- d'una banda per la creació de diversos òrgans, com ara: la Divisió per al Progrés de la Dona (DAW, Division for Women Advancement), el Fons de Desenvolupament de les Nacions Unides per a la Dona (UNIFEM) i el Comitè per l'Eliminació de la Discriminació contra la Dona (CEDAW); és una mena de fase d'institucionalització de la promoció dels drets de les dones a nivell internacional.
- d'una altra, mitjançant la celebració de diverses Conferències Mundials que s'organitzen en base a Plataformes d'Acció entre diferents països que es comprometen a posar-les en marxa. Els seus respectius plans d'acció han marcat de forma progressiva els objectius i estratègies per l'equitat de gènere i han fet explícits la necessitat de crear organismes a nivell nacional i local responsables de la implementació de les polítiques de gènere. La més important d'aquestes Cimera per la seva transcendència política i estratègica ha estat la de Beijing, de 2005, on per primera vegada és comença a parlar i defensar el mainstreaming com estratègia d'intervenció per arribar a una igualtat en els diferents àmbits de la vida de les persones.

2.2. Les Polítiques per la Igualtat d'Oportunitats a la Unió Europea:

A nivell de la Unió Europea, el desenvolupament de les polítiques per la Igualtat ha estat seguint un procés progressivament creixent en importància, abast i efecte sociopolític.

Les primeres fites assolides en la defensa de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones van ser el reconeixement d'aquesta en els textos legals que regulen les normes de comportament i funcionament de les nostres societats democràtiques.

Des de la seva fundació, la Unió Europea ha inclòs en la seva normativa fomentar la igualtat d'oportunitats, però és en els darrers anys quan aquest aspecte està començant a prendre la importància que es mereix.

Des del Tractat de Roma de 1957 la Unió Europea ha treballat i ha apostat per la igualtat d'oportunitats entre dones i homes. A l'article 110 del tractat s'establia que qualsevol país que volgués ser membre de la CEE havia de garantir la igualtat entre treballadores i treballadors, i l'aplicació del principi d'igualtat de retribució entre treballadors i treballadores per la mateixa feina.

Les polítiques europees d'igualtat d'oportunitats, han posat en marxa diverses activitats que poden separar-se en **quatre etapes:**

1era, dècada dels 60

La CEE estableix la igualtat d'oportunitats respecte al salari

2na, dècada dels 70 i principis dels 80

S'amplia la igualtat d'oportunitats a àmbits tals com el treball, la formació i la família.

3era, segona part de la dècada dels 80

Augmenta la presència de les dones en el parlament, encara que en una evident minoria respecte als homes. Això implica que les pròpies dones decideixen sobre el procés polític, no només són receptores sinó que passen a ser protagonistes.

4ra, de la dècada dels 90 fins als nostres dies

A partir dels 90 s'incorpora la perspectiva de gènere de forma transversal, tan en l'anàlisi com en les polítiques que es posen en marxa.

Les polítiques i accions posades en marxa des de l'àmbit europeu han tingut com a conseqüència la incorporació dels principis i les accions a les legislacions i a les polítiques dels països membres.

Aquestes polítiques han estat principalment canalitzades a través dels Programes d'Acció Comunitària per la Igualtat d'Oportunitats entre Homes i Dones que s'han vingut desenvolupant des dels anys 80's, a més de la necessària adopció dels enfocaments transversals de gènere en el marc de programes adreçats a objectius més amplis.

Des de l'any 1982 i fins a l'actualitat, s'han desenvolupat 6 programes d'acció comunitària per la igualtat d'oportunitats. Cada programa ha creat un marc d'actuacions en diferents línies prioritàries, destinant mitjans, eines i recursos i impulsant als Estats Membres a generar també els seus propis programes.

El Pla de treball per la igualtat entre les dones i els homes (2006-2010), és la continuació de l'estratègia marc sobre la igualtat entre homes i dones (2001-2005), de la que fa balanç, incrementant les activitats existents i proposant d'altres noves.

Succeeix a aquest pla de treball l'**Estratègia de la Comissió Europea per a la igualtat entre dones i homes 2010-2015**. Molt centrada en la millora de la situació de les dones en el mercat de treball i en els llocs de decisió. L'estratègia marca les cinc prioritats bàsiques que la UE ha de seguir en matèria d'igualtat de gènere:

- Independència econòmica de les dones: incrementar els nivells de participació en el mercat de treball de les dones facilitant l'equilibri entre vida privada i laboral i prestant especial atenció a les dones de més edat, les persones soles amb fills, les dones amb discapacitat, les immigrants i les que pertanyen a minories ètniques.
- Salari igual per treball igual o per treball d'igual valor: eliminar la disparitat salarial entre dones i homes tenint presents les causes profundes que la provoquen.
- Igualtat en la presa de decisions: augmentar la representació de les dones en els processos de presa de decisions polítiques i en els de les empreses.
- Dignitat, integritat i fi de la violència sexista: eliminar totes les formes de violència que pateixen les dones, incloent-hi la violència domèstica, l'assetjament sexual, la violació, la violència sexual durant els conflictes, així com les tradicions perjudicials, com la mutilació genital femenina, els casaments forçats i els crims d'honor.
- Igualtat en l'acció exterior: exercir, a través de les polítiques d'acció exterior, una influència significativa per fomentar la igualtat entre els sexes i l'apoderament de la dona a tot el món. A banda de les cinc prioritats, l'estratègia també aborda qüestions horitzontals com la necessitat de potenciar el suport i la participació dels homes en la construcció de relacions més igualitàries.

El Pacte europeu per la igualtat de gènere (2011-2020), per la seva banda, té com a finalitat abordar els desafiaments en l'àmbit de la política d'igualtat entre dones i homes i garantir que s'integri la dimensió de gènere en tots els àmbits d'actuació, en particular en el context de l'Estratègia europea 2020.

2.3. Legislació estatal i autonòmica:

A nivell Estatal al 2007 s'aprova la *Llei Orgànica per la Igualtat efectiva entre dones i homes* (B.O.E. nº 71 de 23/03/2007).

Com el seu nom indica, aquesta llei està adreçada a obtenir la igualtat efectiva entre dones i homes amb l'eliminació de tota discriminació per raó de sexe, en particular les que afecten a les dones.

Així, per una banda reconeix expressament a totes les persones el gaudi dels drets derivats del principi d'igualtat de tracte i de la prohibició de discriminació per raó de sexe i, per l'altra, obliga per igual a totes les persones, físiques i jurídiques que es trobin en territori nacional, amb independència de quina sigui la seva nacionalitat, domicili o residència.

Té una vocació transversal i, per tant, projecta la seva influència sobre tots els àmbits de la vida i, singularment en les esferes política, civil, laboral, econòmica, cultural i artística, integrant el principi d'igualtat i de perspectiva de gènere en l'ordenació general de les polítiques públiques i estableix criteris d'actuació de tots els poders públics en relació amb la igualtat.

També proporciona garanties processals per a la tutela del dret a la igualtat entre les dones i els homes a través de procediments judicials preferents i sumaris on es pot invertir la càrrega de la prova.

Estableix un marc general per a l'adopció de les accions positives que permetin condicions per a afavorir una major igualtat real i efectiva entre homes i dones, i incorpora un conjunt de mesures per eliminar i corregir la desigualtat en els diferents àmbits de la realitat social, cultural, artística i per al foment de la igualtat.

Finalment, assegura una representació equilibrada d'ambdós sexes en la composició dels òrgans, càrrecs de responsabilitat i de presa de decisió de tots els poders públics i en la normativa de règim electoral.

Altres lleis importants en matèria d'igualtat homes i dones a l'Estat espanyol que cal tenir presents són:

Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores.

Llei 30/2003, de 13 d'octubre, sobre mesures per incorporar la valoració de l'impacte de gènere en les disposicions normatives que elabori el Govern.

Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere. Publicada en el BOE N.º 313 de 29 de desembre de 2004. Aquesta llei va suposar un destacat avenç en l'afrontament de la xacra de la violència contra les dones, a nivell de rellevància social i de disposició d'una protecció formal en casos de perill emparada amb un rang elevat de l'ordenament jurídic. S'introdueixen mesures a nivell preventiu, d'intervenció i de protecció per a les víctimes, en l'àmbit laboral, de reinserció social, formació ocupacional, habitatge social, serveis socials, educació, salut. Així mateix, estableix el desplegament d'una bateria de recursos jurídics per atendre les mesures disposades davant les denúncies i els crims que es presentin.

Llei 15/2005, de 8 de juliol, per la qual es modifiquen el Codi Civil i la Llei de Enjudiciament Civil en matèria de separació i divorci.

Les polítiques d'igualtat a l'àmbit autonòmic i local

Catalunya ha estat una autonomia on hi ha hagut un moviment social actiu en relació a les demandes i reivindicacions feministes, tant a nivell de la societat civil, com en iniciatives des de les institucions. Així, trobem departaments, unitats i entitats dedicades a la igualtat al mateix moment que va ser permès formalment en el període de transició democràtica, inicialment en els sindicats, entitats associatives, partits polítics de caire progressista.

A Catalunya, l'equitat de gènere és un valor reconegut en l'ordenament jurídic català. En particular, l'Estatut de Catalunya aprovat per llei orgànica el juliol de 2006, es mostra altament sensible en relació a aquesta temàtica, i estableix en el títol preliminar que els poders públics catalans han de promoure els valors de la llibertat, la democràcia, la igualtat, el pluralisme la pau, la justícia, la solidaritat, la cohesió social, l'equitat de gènere i la sostenibilitat. El model de societat que recull l'Estatut es basa en dos grans eixos: garantir els drets de les dones i la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, i garantir que la perspectiva de gènere impregni les polítiques dels poders públics catalans.

Llei Orgànica 6/2006 de Reforma de l'Estatut d'Autonomia

El nou Estatut regula els drets civils i socials, entre els quals els drets de les dones correspon a l'article 19.

Títol I. Drets, deures i principis rectoros. Capítol I. Drets i Deures en l'àmbit civil i social.

Article 13. Drets de les Dones.

19.1 Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i de tota mena de discriminació.

19.2 Les dones tenen dret a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats amb els homes en tots els àmbits públics i privats

D'acord amb l'article 41 de l'Estatut, situat dins l'apartat de "principis", reconeix que els poders públics han de garantir la incorporació de la perspectiva de gènere. L'Estatut també incorpora la paritat en la composició i règim electoral del Parlament (article 56)

Són electors i elegibles els ciutadans de Catalunya que estan en ple ús de llurs drets civils i polítics, d'acord amb la legislació electoral. La llei electoral de Catalunya ha d'establir criteris de paritat entre dones i homes per a l'elaboració de les llistes.

Llei 5/2008 de 24 d'abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista

Aquesta llei recull les actuacions que els poders públics catalans han de dur a terme contra la violència masclista i la xarxa de serveis d'atenció i recuperació que garanteixin una intervenció integral contra totes les formes d'aquesta violència.

A nivell conceptual, ha posat al centre les dones com a subjectes de dret i la consideració que la violència masclista com una greu vulneració dels seus drets humans i llibertats fonamentals, i reconeix la importància dels aspectes preventius i subratlla les mesures de sensibilització, prevenció i detecció precoç com a principis fonamentals en la seva eradicació.

A nivell competencial correspon a la comarca programar, prestar i gestionar els Serveis d'Informació i Atenció a les dones i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes previstos en aquesta llei.

Per últim cal fer esmena a la **proposició de llei de drets de les persones gais, lesbianes, transsexuals i per l'eradicació de l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia.**

L'objectiu d'aquesta llei és desenvolupar i garantir els drets de les persones lesbianes, gais, dones i homes bisexuals i transsexuals (LGTB) i evitar situacions de discriminació i violència cap a aquest col·lectiu, conegudes socialment també com a homofòbia, lesbofòbia i transfòbia.

Les mesures que preveu aquesta llei per a fer efectiu el dret a la igualtat de les persones LGTB afecten:

- 1.- A totes les àrees de la vida social, tant dins l'àmbit públic com privat.
- 2.- Al decurs de totes les etapes de la vida,
- 3.- A totes les contingències en el decurs de la vida: malalties, incapacitació o qualsevol altre canvi en l'estat civil, formació d'una família, privació de llibertat.

La llei també assenyala les polítiques públiques a promoure per la igualtat efectiva de les persones LGTB.

1.- Professionals que actuen en àmbits sensibles.

Formació i sensibilització.: garantint la formació i la sensibilització adequada de totes les persones professionals que treballen en diferents àmbits d'educació, salut, serveis socials, forces de seguretat...

2.- Sectors d'intervenció

Per altra banda, els sectors que des de la llei es preveuen diverses intervencions són: educació, universitats, cultura, lleure i esport, mitjans de comunicació, salut, acció social

3. PLANTEJAMENT METODOLÒGIC

Per a l'elaboració del **Pla Anual d'igualtat de la Comarca del Berguedà 2015-2016** es van realitzar dos tallers participatius amb diferents perfils de professionals i agents socials de la comarca. Aquests tallers tenien per objectiu debatre i concretar les properes accions a desenvolupar a nivell comarcal per continuar avançant en la igualtat de gènere així com també per combatre aquelles actituds i conductes discriminatòries amb el col·lectiu de persones homosexuals i/o lesbianes que també pateixen evidents situacions de desigualtats.

	TALLERS PARTICIPATIUS
OBJECTIUS	Elaborar de manera col·laborativa una proposta d'actuacions específiques en matèria d'igualtat de gènere, a incloure al pla d'actuació anual
METODOLOGIA	Taller de 2 hores durada: Presentació resultats del diagnòstic i avaluació del primer Pla Propostes d'acció, debat i concreció
ACCIONS	Convocatòria Enviament informació prèvia taller Realització taller Anàlisi informació i propostes
PARTICIPANTS	Personal amb capacitat decisió representatiu dels diferents àmbits d'anàlisi i actuació del Consell Comarcal i dels municipis de la comarca. Dones del món associatiu de la comarca.
METODOLOGIA	La metodologia de treball ha estat participativa, a partir d'una primera exposició dels principals resultats del procés d'avaluació realitzat s'ha obert un debat per revisar aquelles accions realitzades amb èxit/no èxit i aquelles que no es van poder realitzar per diferents motius. Un cop validades, i a partir d'una fitxa d'accions facilitada com eina de treball es va acordar el manteniment/revisió de les accions anteriors així com la incorporació de noves accions a recollir al futur pla d'acció.
RESULTATS	2 Tallers participatius: Taula d'igualtat i equips tècnics Consell comarcal realitzat el dia 12 de Febrer a la seu del Consell Comarcal del Berguedà Associacions de Dones de la Comarca realitzat el dia 18 de febrer a la seu del consell Comarcal del Berguedà: Associació de dones de Gòsol (3 dones) Associació de dones del Berguedà (1 dona) Associació de dones de Montmajor (2 dones) Associació de dones de Cercs (3 dones)

4. EIXOS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES:

El Pla d'Acció Anual que es presenta a continuació s'emmarca en el **Pla Estratègic de Polítiques de Dones del Berguedà 2014-2020**.

Mitjançant el Pla estratègic de polítiques de dones, es pretén mantenir, ampliar i consolidar el treball per la transversalitat de gènere.

El plantejament d'aquest nou pla, és fruit, d'un procés de reflexió intern i de les aportacions i recomanacions de les avaluacions efectuades en relació a la trajectòria desenvolupada fins ara pel Consell Comarcal del Berguedà en matèria de polítiques d'igualtat. D'aquesta manera, el pla opta per una planificació estratègica, amb la voluntat d'efectuar una planificació anual del pla d'acció, amb la qual cosa millorem l'adaptació al context i a les necessitats detectades anualment en les avaluacions efectuades.

Un Pla Estratègic d'Igualtat, va més enllà del un conjunt ordenat d'objectius i mesures que constitueixen els plans anuals, com a base per al desenvolupament d'una estratègia integral orientada a millorar i equilibrar la situació de dones i homes en el nostre territori. És el document clau que, a més de servir per a la planificació, possibilitarà el seguiment i avaluació posterior del camí recorregut en aquest àmbit.

Els Plans anuals d'igualtat han d'incloure entre les seves actuacions, elements adreçats cap a la sensibilització, la reflexió, la formació, la recerca i l'acció transformadora.

Els objectius generals del Pla es concreten normalment, en:

- Assolir el compromís polític des del Consell Comarcal per avançar en matèria de polítiques de gènere, mitjançant el recolzament institucional i l'acceptació del procés d'elaboració del Pla d'Igualtat.
- Afavorir la interacció entre les àrees i departaments del Consell Comarcal per tal de promoure la seva participació en el procés de diagnòstic i d'elaboració del Pla, i avançar cap a models de treball transversal i amb perspectiva de gènere.
- Potenciar la formació del personal del Consell Comarcal, i d'altres col·lectius implicats, a fi d'incorporar la visió de gènere en tots els serveis, actuacions i programes municipals.
- Aportar coneixement sobre la realitat de la comarca per tal d'identificar els processos socials que generen o sustenten les desigualtats entre dones i homes. Aquest coneixement ha de servir de base per al disseny i desenvolupament del Pla d'Igualtat de Gènere.
- Potenciar el treball conjunt entre el Consell Comarcal i la ciutadania, i especialment promoure la participació de les dones de la comarca en el procés de diagnosi mitjançant la realització de tallers que permetin recollir les seves necessitats, interessos i expectatives, per tal d'apropar les institucions a la ciutadania.

El Pla d'Acció Anual per als propers anys 2015-2016 s'articula en **cinc eixos estratègics i 9 línies d'actuació**:

EIX 1.	COMPROMÍS COMARCAL AMB LA IGUALTAT
OBJECTIU GENERAL	Situar la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció institucional, a nivell comarcal (Consell Comarcal) i de totes les polítiques municipals (ajuntaments de la comarca).
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Línia 1.1: Consolidar la trajectòria comarcal en polítiques d'igualtat Línia 1.2.: Perspectiva de Gènere en el Consell Comarcal i ajuntaments de la Comarca
EIX 2.	RECURSOS PER COMBATRE I PREVENIR LES VIOLÈNCIES MASCLISTES
OBJECTIU GENERAL	Disminuir l'impacte de les violències masclistes i avançar en la seva eradicació mitjançant la prevenció i l'actuació coordinada.
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Línia 2.1: Consolidant els Mecanismes i procediments d'intervenció Línia 2.2.: Coordinar l'actuació preventiva a la comarca per combatre la violències de gènere en els diferents entorns i contextos locals
EIX 3.	DRETS, COEDUCACIÓ I QUALITAT DE VIDA
OBJECTIU GENERAL	Situar la sostenibilitat de la vida en el centre de les polítiques públiques locals, promovent les condicions per a que totes les persones gaudeixin d'una vida digna i lliure de discriminacions
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Línia 3.1. Potenciar la coeducació i la igualtat de gènere en els diferents espais educatius de la comarca i diferents col·lectius (joves, professorat, persones adultes...) Línia 3.2. Potenciar la prevenció i promoció de la salut des d'una perspectiva de gènere
EIX 4.	REFORMULACIÓ DELS TEMPS I DELS TREBALLS
OBJECTIU GENERAL	Promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat.
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Línia 4.1: Disposició d'eines i recursos laborals per a les dones de la comarca Línia 4.2: Sensibilitzant a l'entorn comarcal en Igualtat en el foment de la igualtat laboral i la corresponsabilitat
EIX 5.	RECONeixEMENT DEL LIDERATGE I PARTICIPACIÓ DE LES DONES
OBJECTIU GENERAL	Treballar per una democràcia equitativa i participativa, promovent la governança i la participació de les dones en tots els nivells i àmbits de la vida pública.
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Línia 5.1: Visibilitzar i Potenciar la participació de les dones en la vida social i cultural de la comarca

5. Mecanismes de coordinació per a la implementació i seguiment del Pla d'Acció Anual

El Consell Comarcal del Berguedà va crear l'any 2013 la **Taula d'igualtat** com espai interdisciplinari de treball amb la participació de perfils tècnics del propi consell comarcal i diferents agents socials de la comarca.

Aquesta taula es constitueix com l'òrgan d'avaluació i propositiu d'actuacions, objectius i accions a desenvolupar anualment per desplegar el Pla Estratègic de Polítiques d'igualtat 2014-2020.

L'objectiu principal de la taula és la creació d'un treball interdisciplinari i d'intercanvi entre els diferents serveis que treballen en l'atenció i prevenció de situacions de discriminació i desigualtat per raó de gènere, d'orientació sexual i d'identitat de gènere.

Per dur a terme aquesta missió, el Consell comarcal del Berguedà, compta amb l'Àrea d'Igualtat.

A nivell tècnic la **coordinació** de les accions a desenvolupar durant 2015-2016 l'assumeix el Consell Comarcal del Berguedà mitjançant la disposició d'una **professional experta en polítiques d'igualtat** que serà l'encarregada de vetllar pel correcte desenvolupament de les accions i la coordinació i interlocució amb el conjunt de municipis de la comarca per planificar la posada en marxa de les diferents accions a implementar.

Les funcions a desenvolupar per part del Consell Comarcal són:

- Elaborar i proposar les directrius sobre polítiques de dones, a la comarca.
- Dissenyar, coordinar, impulsar i fer el seguiment del Pla de polítiques de dones.
- Dissenyar, executar i avaluar els programes d'actuació del Consell Comarcal en matèria de polítiques de dones, d'acord amb les directrius establertes en el Pla Estratègic de polítiques de dones.
- Dissenyar, executar i avaluar i proporcionar orientacions en les polítiques comarcals i locals per combatre la discriminació per raó d'identitat de gènere, d'orientació sexual i d'identitat de gènere
- Coordinar el servei d'informació i atenció a les dones del Berguedà.
- Coordinar i avaluar l'execució dels acords amb els diferents ajuntaments de la comarca així com de la resta d'entitats i/o serveis participants.
- Coordinar, supervisar i fer el seguiment dels programes i les actuacions dels diferents departaments del Consell Comarcal en l'àmbit de les polítiques de dones.

D'altre banda, el conjunt d'agents i professionals que conformen la taula d'igualtat seran els responsables d'implementar a nivell local o competencial les accions acordades.

A partir del treball participatiu dels agents serveis i entitats de la comarca, es va plantejar la creació de **3 comissions de treball**:

1.- Comissió de seguiment del protocol que continuarà treballant amb el seguiment del protocol però incorpora les següents actuacions:

- Millorar la coordinació entre serveis i mantenir actualitzades les bases de dades dels serveis.
- Promoure accions per facilitar la mobilitat de les dones
- Atenció als infants en situació de violència masclista
- Millorar l'atenció a les nouvingudes

2.- Comissió d'Ocupació i Formació que tindrà per objectiu abordar les necessitats i propostes següents:

- Treballar recursos per combatre la dependència econòmica
- Acompanyament a la inserció específicament per a dones
- Orientació ocupacional i assessorament
- Accés al món laboral, potenciant les xarxes informals.
- Treballar específicament en economia submergida
- Promoure accions en relació a l'emprenedoria i el cooperativisme.
- Formació específica per a professionals, especialment en l'àmbit de la salut.
- Formació específica per a dones
- Conèixer els recursos i serveis. Millorar el treball en xarxa.
- Fer arribar les noves tecnologies als col·lectius de dones. Combatre la bretxa digital.
- Formació empresarial

3.- Comissió de Prevenció/sensibilització que abordarà:

- Conscienciació de la Igualtat (a diferents nivells, entre els joves i homes)
- Treball específic per a dones nouvingudes i amb recerca dels líders de la comunitat
- Treballar la coeducació
- En l'àmbit de la salut treballar aquests aspectes entre els propis professionals
- Treballar especialment amb els joves temes de coresponsabilitat i formació.

Composició de la Taula d'Igualtat:

Tècnica d'Igualtat del Consell Comarcal

Psicòloga del PIAD

Advocada del PIAD

Representants Serveis Socials Bàsics

Representant ICS. Treball Social

Representant ICS. Medicina Família

Representant PASSIR

CSMA

CSMIJ

Hospital Sant Bernabé

Polícia Local

MMEE

Jutjats

SIE

SEAIA

1 persona de la Fiscalia de la comarca

1 persona vinculada al torn d'ofici de VIDO

1 persona vinculada justícia gratuïta del Col·legi d'Advocats corresponent de la comarca

Servei d'Ocupació de Catalunya

Agència de Desenvolupament del Berguedà

Serveis Educatius

Representant Primària (referent socials)

Representant secundària (referents socials)

Creu Roja

Càritas

Associacions de dones

Representant col·lectiu LGTB

PLA D'ACCIÓ PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE

2015-2016

COMARCA DEL BERGUEDÀ

EIX 1: COMPROMÍS AMB LA IGUALTAT

JUSTIFICACIÓ:

La política d'igualtat de gènere és entesa com el conjunt estructurat d'accions i el compromís que la organització manifesta respecte a aquest àmbit. Partim de la constatació de que una bona trajectòria de la organització en el desplegament de polítiques de gènere enforteix l'experiència i sensibilització envers aquest principi. La implicació del cos polític i tècnic del conjunt d'àrees i serveis de l'ajuntament i la destinació de recursos és un condicionant previ per poder incorporar la perspectiva de gènere de manera transversal en el conjunt de polítiques locals cap a la ciutadania..

OBJECTIUS GENERALS:

Situar la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció institucional a nivell comarcal i de totes les polítiques locals.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Incorporar la igualtat en tots els plans, programes i projectes del Consell Comarcal, potenciant un model de treball institucional que posi l'accent en la transversalitat, la coordinació i la presa de decisions conjuntes.
- Donar suport tècnic als ajuntaments de la comarca del Berguedà per què incorporin la perspectiva de gènere en les seves polítiques locals
- Identificar les desigualtats de gènere encara existents a la comarca i actuar sobre els factors que les provoquen.
- Incorporar tota la ciutadania en les polítiques d'igualtat que impliqui les entitats, associacions i tot el teixit social present en el territori.
- Incorporar la promoció i la protecció dels drets de les persones LGTBI

EIX 1.		
Línia 1.1: Consolidar la trajectòria comarcal en polítiques d'igualtat		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
1.1.1. Dispositiu comarcal per a l'impuls de la igualtat		
Pla econòmic financer	1trim 2015	Pla Elaborat i Aprovat
Agent/Tècnica d'igualtat	1trim 2015	1 Tècnica d'igualtat
Taula d'Igualtat i comissions de treball	1trim 2015	Funcionament ordinari taula i comissions: reunions i acords
Pla de seguiment i avaluació del Pla d'igualtat comarcal	1trim 2015	1 Pla de Seguiment amb indicadors realització i resultats
1.1.2. Visibilització de l'actuació i compromís del Consell Comarcal amb la igualtat		
Aprovació Ple Pla Comarcal per a la igualtat Validació i aprovació per part de la Secretaria Tècnica i Consell Rector del Berguedà en xarxa	2trim 2015	Document aprovació
Aprovació i adhesió Ajuntaments de la comarca	2trim 2015	Document signatures adhesió Ajuntaments
Díptic resum Pla IO web consell comarcal per la difusió	2trim 2015	Edició Díptic
Comunicació Mitjans comunicació comarcals	2trim 2015	Informació difosa en diferents mitjans comunicació comarcal
1.1.3. Promoure la Igualtat d'oportunitats i combatre la discriminació dels col·lectius LGTBI		
Sensibilitzar les diferents àrees del Consell Comarcal perquè s'incorpori la perspectiva LGTBI	Anual	Informació sobre la realitat del col·lectiu LGTBI
Sensibilitzar i formar a professionals de diferents àmbits	Anual	Accions de formació a diferents professionals de la comarca (Consell Comarca, agents educatius, altres)
Promoure la visibilització del col·lectiu LGTBI: Accions de difusió comarcal sobre la realitat i problemàtica del col·lectiu: escoles, ajuntaments, altres àmbits	Anual	Edició material per la difusió (díptics, notícies...) Jornades

EIX 1.		
Línia 1.2.: Perspectiva de Gènere en el Consell Comarcal i ajuntaments de la Comarca		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
1.2.1. Sensibilitzar i formar al personal polític i tècnic en Igualtat de gènere		
Difondre la normativa actual en matèria d'igualtat de gènere als ajuntaments de la comarca	2n trim 2015	Document per a la difusió
Pla de Formació en Igualtat al Consell Comarcal i ajuntaments comarca en funció de les necessitats (personal polític, tècnic, administratiu i altres col·lectius)	Anual	Personal de diferents categories formats en igualtat de gènere i diversitat sexual
Formació i sensibilització a personal polític incorporant la perspectiva LGTBI	Anual	Accions de formació (formal, informal) adreçades personal polític
1.2.2 Proporcionar eines pràctiques per incorporar la perspectiva de gènere en el treball quotidià. Consell Comarcal i Ajuntaments		
Revisió dels indicadors d'activitat àrees i fer una desagregació de les dades per sexes.	Anual	Estadístiques desagregades per sexe diferents àmbits: mercat treball, cultura, serveis socials...
Proposar nous indicadors i fonts d'informació per a garantir la planificació amb perspectiva de gènere i incorporar els col·lectius LGTBI	Anual	Revisió i proposta d'indicadors que incorporin la perspectiva de LGTBI
Difusió d'eines i guies de suport	Anual	Recursos per treballar amb la igualtat de gènere i la diversitat sexual
Fons documental Gènere a disposició interna: servei d'igualtat	Anual	Material i documentació especialitzada disponible per consultar
Donar suport tècnic des del servei d'igualtat a les àrees del consell/ajuntaments per a la incorporació de la perspectiva de gènere i LGTBI	Anual	Suport tècnic en la proposta d'activitats, resolució de dubtes, proporció materials etc. Consell Comarcal i Ajuntaments

EIX 2: RECURSOS PER COMBATRE I PREVENIR LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

La violència de gènere és la manifestació més contundent de les relacions de desigualtat entre dones i homes, suposa un atemptat contra la dignitat de les dones i impedeix la seva consideració com a persones de ple dret.

La violència, sigui quina sigui la seva circumstància, sempre es fruit d'una relació de poder que implica un posicionament superior de qui l'exerceix respecte a la víctima. En el cas de la violència sobre les dones les causes profundes estan associades al desequilibri en el poder i en les relacions de desigualtat entre homes i dones. Aquest desequilibri està basat en postulats que suposen la superioritat del gènere masculí sobre el femení i que legitimen i discriminen de forma sistemàtica a les dones tant en l'esfera pública com en la privada.

La violència contra les dones es denomina violència de gènere amb l'objectiu d'evidenciar i donar rellevància al paper que té la cultura i la construcció social de gènere en aquest tipus de violència. Així doncs, la violència de gènere és un problema social i estructural que requereix un tractament per part dels governs i la resta d'agents socials que han de promoure una política activa i transversal, que doni una resposta integral.

Això implica el desenvolupament de models d'intervenció que incloguin des de la detecció, la sensibilització i la prevenció de la problemàtica fins a l'atenció i la recuperació de les dones.

En aquest marc també incorporarem combatre la discriminació dels col·lectius LGBTI combatent les agressions que pateixen aquests col·lectius i fomentant el respecte per la diversitat sexual i de gènere. Entenem que les violències i pràctiques discriminatòries per raó de gènere tenen la mateixa arrel que les violències expressades per raó d'orientació sexual o per identitat de gènere.

OBJECTIU GENERAL:

Disminuir l'impacte de les violències masclistes i avançar en la seva eradicació mitjançant la prevenció i l'actuació coordinada.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Promoure la sensibilització i la conscienciació social i professional i vetllar per unes relacions igualitàries al municipi.
- Garantir la intervenció integral i el treball en xarxa i cooperatiu de tots els serveis i institucions, en el marc del protocol d'eradicació de la violència masclista.
- Implicar el màxim de serveis presents en el territori i també la ciutadania per tal d'afavorir la identificació precoç de la violència i millorar la seva prevenció.
- Ampliar el focus de treball vers els micromasclismes i la violència subtil que tolera i fomenta la violència masclista en l'àmbit públic i privat.
- Contribuir a la capacitació i formació específica del personal tècnic i polític

EIX 2.		
Línia 2.1. Consolidant els Mecanismes i procediments d'intervenció		
ACCIONS	2015 2016	RESULTATS
2.1.1. Protocol Comarcal d'actuació davant la violència de gènere		
Protocol de Prevenció de violència de gènere	Anual	Funcionament ordinari del protocol
Coordinació de la comissió de seguiment del protocol	Anual	Reunions de seguiment i coordinació
Formació contínua als agents que formen part del circuit.	Anual	Mestres, Serveis Socials, Prof. Salut
Actualització i revisió Protocol d'actuació contra la Mutil·lació femenina i matrimonis forçats	3er trim 2015	Revisió i actualització
2.1.2 . Consolidar els serveis d'atenció a les dones víctimes de violència de gènere amb una perspectiva comarcal		
SIAD – Punt d'atenció i assessorament a dones víctimes de violència de gènere	Anual	Dones de la comarca ateses pel SIAD
Suport tècnic i econòmic a dones de la comarca: ajuda al transport	Anual	Accessibilitat de les dones al SIAD
Observatori de la violència de gènere a la comarca en coordinació amb agents del circuit: dades i sistema de registre, formació, denúncies, centre documental...	Anual	Informació actualitzada impacte violència masclista
Accions positives per a la reincorporació de les dones a la vida social i laboral: tallers de suport, tallers d'orientació i recerca de feina...	Anual	Organització i impartició de tallers d'apoderament de les dones
Formar als professionals dels diferents àmbits i especialment el personal docent per comprendre, detectar i combatre les situacions de discriminació que viuen els menors LGTBI	Anual	Accions formatives adreçades a personal educatiu

EIX 2		
Línia 2.2.: Coordinar l'actuació preventiva a la comarca per combatre la violències de gènere en els diferents entorns i contextos locals		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
2.2.1. Consolidar el desenvolupament d'accions de prevenció en els diferents espais educatius de la comarca		
Anàlisis per desenvolupar la prevenció altres nivells educatius: Escoles Primària, Formació ocupacional, lleure...	3er trim 2015	Accions de sensibilització i tallers adreçades a professionals de l'ensenyament i alumnat per prevenir diferents tipus de violències (sexual, per raó de gènere, orientació sexual...)
Tallers sensibilització per a la prevenció Equips docents centres educatius comarca	Anual	
Programa comarcal Salut i Escola	Anual	
2.2.2 Estendre el marc de la prevenció a d'altres agents i entorns de la comarca: empreses, entitats...		
Tallers de noves masculinitats associacions juvenils comarca	Anual	Tallers impartits a l'àmbit de l'associacionisme juvenil de sensibilització sobre la discriminació sexual per qüestions de gènere o orientació sexual
Informació a les empreses de la comarca en col·laboració Agència de Desenvolupament: Difusió Empreses Normativa, Protocol contra l'assetjament sexual, plans igualtat ...	Anual	Material editat i distribuït per les empreses de la comarca
Difusió díptic recursos comarcals per a les dones que han patit o pateixen violència de gènere	Anual	Edició i distribució díptic

EIX 3: DRETS, COEDUCACIÓ I QUALITAT DE VIDA

Aquest eix engloba l'anàlisi soci demogràfic de la població, tot analitzant les la distribució de la població en funció de l'edat, el sexe, origen o procedència, entre d'altres indicadors. La consideració dels diferents índexs sociodemogràfics, com ara els índex d'envelliment, sobre envelliment, dependència de la població, de població migrada entre d'altres, ens dóna informació sobre les necessitats específiques que han de ser ateses.

D'altre banda, s'han d'analitzar les accions que es realitzen a l'àmbit de la coeducació per tal de fomentar nous valors en la població infantil i jove. La disposició d'equipaments culturals, sanitaris, esportius, entre d'altres, també són aspectes a considerar en aquest eix estratègic.

El fet de disposar d'una bona xarxa de transport urbà, uns serveis de proximitat accessibles a tota la població i disposar d'espais segurs i que convidin a la interrelació entre les gentes que hi conviuen a una ciutat, són indicadors d'una bona qualitat de vida.

OBJECTIUS GENERALS

Situar la sostenibilitat de la vida en el centre de les polítiques públiques locals, promovent les condicions per a que totes les persones gaudeixin d'una vida digna i lliure de discriminacions

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Sensibilitzar envers les diferències de gènere i la diversitat que afecten la qualitat de vida de les persones i treballar per l'eliminació de les desigualtats que se'n generen.
- Tenir en compte la diversitat de situacions i el cicle de vida de les persones en tots els plans, programes i projectes que es portin a terme, especialment en els àmbits de salut, esports, educació, atenció social, diversitat...
- Treballar des de la coeducació als diferents àmbits d'ensenyament (formal,informal) per promoure un model educatiu inclusiu i basat en valors de justícia i equitat
- Promoure els espais de lleure i esportius (formals i informals) siguin lliures de discriminació i que permetin a les persones desenvolupar-se independentment de la seva orientació sexual i identitat de gènere.

EIX 3		
Línia 3.1. Potenciar la coeducació i la igualtat de gènere en els diferents espais educatius de la comarca i diferents col·lectius (joves, professorat, persones adultes...)		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
3.1.1. Acompanyar als agents educatius (educació no formal) per incorporar la perspectiva de gènere en el seu treball quotidià		
Actualització i revisió Guia d'activitats de formació i coeducació a les escoles, i incorporació de la perspectiva LGTBI (activitats coeducació, formació, planificació activitats extraescolars amb perspectiva de gènere, altres)	3er trim 2015	Guia d'activitats i recursos formatius per a la coeducació
Recull material de coeducació "maleta de coeducació" a l'abast dels Centres d'ensenyament de la comarca	Anual	Disposició de material pels centres d'ensenyament
Accions de Sensibilització i Prevenció a les escoles (violència de gènere, igualtat de gènere, col·lectiu LGTBI, ...): exposicions itinerants...	Anual	Accions de sensibilització: jornades, exposicions...aprofitant diades internacionals
Identificació Bones practiques a la comarca en coeducació (centres ensenyament, ampas): Observatori	4trim 2015	Recull de bones practiques
Oferta d'activitats, xerrades a les AMPES, Formació d'adults i activitats entitats de lleure de la perspectiva de gènere (mòduls de sensibilització de caràcter transversal)	Anual	Accions adreçades a públic adult àmbit de l'educació d'adults i altres espais d'ensenyament no formal
Incorporar al curriculum escolar qüestions relacionades amb la igualtat i la orientació i identitat sexual, incorporant nous models i representacions positives del col·lectiu LGTBI	Anual	Revisió Curriculum escolar prova pilot en algun centre de la comarca
3.1.2. Foment de estudis i recerca en matèria d'igualtat de gènere i accions de capacitatció de dones adultes		
Anàlisi col·laboració Consell comarcal per a la realització de Convenis col·laboració Practiques Centres ensenyaments i Universitats per realitzar estudis Dones – formació i coeducació	Anual	Conveni universitats
Tallers alfabetització dones immigrants a les escoles d'adults amb continguts per al foment de la igualtat i la participació	Anual	Tallers adreçats a l'apoderament de les dones immigrants

EIX 3.		
3.2. Potenciar la prevenció i promoció de la salut des d'una perspectiva de gènere		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
3.2.1. Suport als agents de salut i esport per a la incorporació de la perspectiva de gènere en el treball quotidià		
Formació als equips professionals de l'àmbit de la salut amb perspectiva de gènere	Anual	Accions de formació realitzada
Avaluació accions del Pla comarcal prevenció drogodependències des d'una perspectiva gènere	4trim 2015	Incorporar a l'avaluació indicadors de gènere
Accions de foment de l'esport: Caminades, curses, olimpíades de les escoles	Anual	Accions realitzades
Prevenció escoles en matèria de salut i sexualitat	Anual	Tallers escoles
Formació al personal sanitari per tal que incorporin la preferència i identitats sexual com un altre aspectes relacionant amb la pròpia salut. Especialment al col·lectiu transsexual	Anual	Acció de formació
3.2.2 Foment d'hàbits de vida saludable entre les dones de la comarca i població jove		
Tallers sobre hàbits alimentaris, sexualitat, gestió del temps, prevenció estrés, cura del Cos, alimentació saludables	Anual	Tallers realitzats a diferents municipis de la comarca en col·laboració associacions de dones
Taller Defensa Personal	Anual	Tallers realitzats a diferents municipis
Taller En cos de dona. Explorant la diversitat com a dones	Anual	Tallers realitzats a diferents municipis
Tallers de Gimnàstica, Txi Kung, Tai-Chi , terapia del Riure (associacions de dones)	Anual	Tallers realitzats a diferents municipis
Impulsar activitats que trenquin els estereotips de gènere i incorporin la perspectiva LGTBI. Adaptades a la realitat i a les edats d'infants i joves.	Anual	Activitats realitzades: planificació activitats extraescolars, jornades esportives..
Promoure l'esport mixt	Anual	Accions realitzades en col·laboració centres d'ensenyament – ampes...

EIX 4: REFORMULACIÓ DELS TREBALLS I DELS TEMPS

JUSTIFICACIÓ:

Un dels canvis més importants als darrers anys ha estat la incorporació massiva de les dones al mercat de treball remunerat. Les dones han treballat sempre, si més no en l'àmbit domèstic i familiar, treball que ha estat sempre menyspreat i invisibilitzat.

El treball productiu s'ha considerat tradicionalment el centre de vida de les persones a partir del qual s'articula la vida econòmica, social i quotidiana.

Aquesta visió androcèntrica es basa en la divisió sexual del treball que consisteix en diferenciar les feines i rols que han de fer els homes i que corresponen a l'àmbit productiu i les feines que han de fer les dones i que corresponen a l'àmbit reproductiu.

La incorporació massiva de les dones al treball remunerat no ha tingut una resposta proporcional masculina d'incorporació a l'àmbit reproductiu. Aquest fet provoca una feixuga càrrega per moltes dones ja que solapa e intensifica els seus temps de treball.

Els estudis sobre usos del temps posen de manifest que la suma de temps dedicat al treball remunerat i el temps de treball domèstic- familiar sempre es superior en el cas de les dones. Aquest fet determina els trets característics de l'ocupació de moltes dones: treballs a temps parcials, de baixa qualificació,...

OBJECTIUS GENERALS:

Promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Impulsar mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral i promoure una utilització equitativa per part de dones i homes.
- Fomentar la corresponsabilitat familiar i social en la cura de les persones.
- Afavorir l'accés i la permanència de les dones en el mercat de treball en condicions d'igualtat mitjançant el desenvolupament de programes de suport a l'ocupació
- Fomentar l'emprenedoria de les dones i el treball cooperatiu.
- Sensibilitzar al teixit empresarial de la comarca per incorporar la igualtat com estratègia de responsabilitat social empresarial aprofitant el talent femení.
- Donar suport als processos d'accés al mercat laboral del col·lectiu LGTBI, especialment per aquells grups amb més dificultats i promoure la no discriminació dels treballadors /es LGTBI

EIX 4.		
Línia 4.1: Disposició d'eines i recursos laborals per a les dones de la comarca		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
4.1.1. Disposició de recursos per a la millorar de l'ocupabilitat i oportunitats de les dones en l'accés, manteniment i promoció laboral		
Indicadors d'anàlisi del mercat laboral amb enfocament de gènere	Anual	Observatori Social del Berguedà, Agència
Mòduls i de foment de la igualtat a diferents col·lectius: dones, joves, PQPI, F.O., Plans d'Ocupació, entre altres accions d'orientació professional	Anual	Impartició de mòduls de foment de la igualtat
Accions de capacitació dones ocupades per al desenvolupament d'habilitat directives, estils de lideratge...(dones ocupades)	Anual	Accions formatives reciclatge professional
Formació i acompanyament a la creació d'empreses amb perspectiva de gènere	Anual	Accions formatives i suport a la creació d'empresa
Plans d'ocupació a dones en situació de vulnerabilitat social (violència de gènere, dones immigrants, altres situacions)	semestral	Aprovació de plans d'ocupació amb criteris de gènere i
Programa pilot d'orientació per a la inserció de dones al mercat laboral	4trim2015	1 programa d'orientació laboral amb dones

EIX 4		
Línia 4.2: Sensibilitzant a l'entorn comarcal en Igualtat en el foment de la igualtat laboral i la corresponsabilitat		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
4.2.1. Suport tècnic al desplegament d'una estratègia empresarial que fomenti la igualtat a la comarca		
Recull guia de bones practiques en RSE i igualtat a les empreses de la comarca (conciliació, plans igualtat, accions positives...)	1er trim 2016	1 recull de bones practiques
Accions de Sensibilització i difusió envers la igualtat a les empreses: incorporar aspectes d'igualtat de gènere i RSE a les jornades comarcals: Conciliació, normativa, segregació horitzontal /vertical; discriminació salarial,...	4trim 2015	Identificació del marc (jornades previstes, fires, altres formats...)per incorporar continguts d'igualtat en Col·laboració Agència
Promoure accions formatives sobre diversitat sexual i de gènere i no discriminació en el treball als sindicats, empreses i treballadors/es	2016	1 Acció formativa adreçada a personal empreses i sindicats
4.2.2.: Foment de la corresponsabilitat a la comarca		
Accions de foment de la corresponsabilitat familiar i reconeixement d'experiències innovadores de foment de la conciliació de la vida laboral, familiar i personal a les empreses de la comarca	1er trim 2016	1 recull de bones practiques
Accions de sensibilització AMPAS per al foment de la corresponsabilitat familiar diferents col·lectius (Tallers, jornades, difusió)	4trim 2015	Acció informativa/formativa : xerrades a les ampes

EIX 5: RECONeixEMENT DEL LIDERATGE I LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES

JUSTIFICACIÓ:

La participació en igualtat de condicions en la vida política, social, laboral i econòmica, o en llocs de presa de decisions, suposa per al conjunt de les persones, homes i dones, exercir el seu dret de ciutadania. Actualment i gràcies a l'acció del moviment feminista i l'acció conjunta amb els poders públics s'han observat avenços en el increment de la participació social de les dones. Les estratègies desenvolupades per potenciar la participació sociopolítica de les dones s'ha fet a través d'accions positives, de sensibilització, i a través del foment de la paritat.

Malgrat els resultats assolits, encara s'observa que la participació no és equilibrada en tots els àmbits i llocs de decisió. Per exemple, si bé es cert que hi ha moltes dones que participen a nivell associatiu (Empès, entitats culturals, associacions de dones...), no arriben en molts casos a tenir una representació equilibrada, es adir, moltes treballen a la base però no pas als llocs on es prenen les decisions. La **manca de corresponsabilitat**, en les tasques de cura i reproductives, explica en part aquestes diferències, ja que l'assumpció de manera unilateral de les tasques de cura, fa que les dones disposin de menys temps lliure i més impediments per a la participació formal. L'administració local té un paper fonamental a l'hora de promocionar la participació de les dones en les decisions col·lectives, però també en la necessitat de redefinir la participació des de la pròpia experiència femenina, donant reconeixement als sabers femenins i atenent a la visualització, el just reconeixement i la valoració de la participació de les dones dintre de marcs informals.

OBJECTIU GENERAL:

Treballar per una democràcia equitativa i participativa, promovent la governança i la participació de les dones en tots els nivells i àmbits de la vida pública.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Assegurar que els mecanismes de participació siguin una plataforma de representació de totes les veus, i de la presa de poder tant individual com col·lectiu.
- Fomentar la participació de les dones en totes les esferes socioculturals de la ciutat.
- Potenciar la incorporació i el lideratge de les dones en tots els nivells de responsabilitat i presa de decisions dels espais institucionals,.
- Acompanyar i donar suport als grups de dones, reconeixent el seu valor i les seves potencialitats.
- Reconèixer, valorar i difondre els treballs i els sabers de les dones i de la genealogia feminista al llarg de la història.

EIX 5		
Línia 5.1: Visibilitzar i Potenciar la participació de les dones en la vida social i cultural de la comarca		
ACCIONS	2015-2016	RESULTATS
5.1.1. Suport tècnic i econòmic per al foment de l'associacionisme com element d'apoderament entre les dones de la comarca		
Suport Tècnic i econòmic a les activitats que realitzen les associacions	Anual	Suport a les Activitats ordinàries de les associacions
Revisió actuacions i foment participació dones joves : Tallers de Salut conscient, Cuina energètica...	Anual	Activitats per col·lectiu dones joves
Trobada anual de Dones del Berguedà	3er trimestre 2015/2016	Trobada Octubre 2015 a Bagà
Tallers d'apoderament i acollida amb dones immigrants per a la participació a la comunitat	Anual	tallers adreçats a dones immigrants participants
5.1.2. Revaloritzar el rol de les dones com agents de canvi social mitjançant la participació activa a la vida de la comunitat		
Suport a les iniciatives del Banc del Temps amb una perspectiva comarcal: suport i avaluació	3er trim 2015	Avaluació accions realitzades
Programa Mou-te no estiguis parat: incorporar projecte de foment de la participació en igualtat: creació xarxes suport	4trim 2015-2016	Prova pilot programa creació xarxa suport dones
Jornada Esportiva Comarcal per al Foment de la participació dones a l'esport amb col·laboració amb Consell Esportiu: Festa de l'Esport acció visibilització de l'esport femení/lema promoció esport de les dones	Anual	Jornada Esportiva amb perspectiva de gènere
Exposicions itinerants sobre les aportacions de les dones a la cultura, política, mercat treball, participació.	Anual	Escollir una temàtica anual per visibilitzar les aportacions de les dones: ex. Participació i comunitat...
Recopil·lació fotogràfica	Anual	1 exposició fotogràfica
Butlletí comarcal : Difusió informació, notícies, aportacions relacionades amb el foment de la igualtat de gènere	trimestral	Edició Butlletí comarcal amb informació accions de foment de la igualtat de gènere
5.1.3 Reconèixer i donar visibilitat positiva a la diversitat sexual		
Donar suport i/o organitzar activitats en les dates significatives: 17 de maig i 28 de juny	2n trimestre	Accions sensibilització diades 17 de maig i 28 juny